

Sarah van Walsum wint de jackpot

Met haar Vici-beurs krijgt juriste Sarah van Walsum (56) 1,5 miljoen voor onderzoek naar familie-relaties en migratierecht.

TEKST: FLOOR BAL
FOTO: JORDI HUISMAN

Gefeliciteerd! Hoe krijg je anderhalf miljoen van onderzoeksorganisatie NWO los?

“Het is bijzonder dat een jurist zo'n beurs krijgt. Het probleem is dat rechten tussen letteren en de gedragswetenschappen in hangt. Als er in een beoordelingscommissie veel kwantitatieve wetenschappers zitten, weten ze vaak niet goed wat zo'n aanvraag voorstelt. Het heeft waarschijnlijk geholpen dat ik interdisciplinair onderzoek doe dat ook toegankelijk is voor een commissie met een niet-juridische achtergrond.”

U heeft een actueel onderwerp te pakken.
“Inderdaad. Ik doe onderzoek op het snijpunt van gender- en migrantenstudies. Mensen denken vaak dat migratie vooral om arbeidsmigratie en asielaanvragen gaat. Pas de laatste jaren is men gaan beseffen dat er vooral om familierechten wordt gemigreerd. De politiek reageert daarop met wetsvoorstellingen. Zo was het vorige kabinet bang dat sommige Turkse of Marokkaanse vrouwen vooral naar Nederland worden gehaald als werknemers binnen de familie. Bijvoorbeeld om voor haar schoonouders of haar gehandicapte man te zorgen. Er zijn maatregelen voorgesteld om dit soort praktijken te voorkomen.”

Anderhalf miljoen is een mooi bedrag. Wat gaat u daarmee doen?

“Drie promovendi, een postdoc en ik gaan onderzoek doen naar de invloed van familiebanden op het migratierecht. Het onderzoek valt binnen het project ‘Migration Law as a family matter’. Zo gaan we bekijken hoe de toewijzing van ouderlijk gezag is geregeld als een van de scheidende ouders van niet-Nederlandse afkomst is. Bij een gewone echtscheiding krijgen beide ouders het ouderlijk gezag. Dat past ook binnen het Europese recht op gezinsleven, waardoor vaders de afgelopen jaren meer rechten hebben gekregen. Het lijkt er echter op dat dat niet opgaat als één ouder een buitenlandse nationaliteit heeft. Dan krijgt de Nederlandse ouder vaker het ouderlijk gezag. Mogelijk

omdat de rechter bang is dat de andere ouder de kinderen kan ontvoeren.”

Vindt u dat de ontwikkelingen binnen het migratierecht de goede kant op gaan?

“Bij veel van de voorgestelde wetswijzigingen van politici gaat het om cosmetische ingrepen. Het Europees recht wordt steeds belangrijker en sommige van de huidige Nederlandse plannen passen daar simpelweg niet in. Zoals het voorstel om de minimumleeftijd voor huwelijksmigratie omhoog te trekken naar 24 jaar. Binnen de Europese Unie is dat 21 jaar en Nederland kan dat niet veranderen.”

Waar komt uw interesse voor dit onderwerp eigenlijk vandaan?

“In de tijd dat ik afstudeerde was er vanuit feministische hoek aandacht voor vrouwenvriendelijke praktijken in andere culturen. Mij leek het een vertekend beeld dat alleen wij zo geëmancipeerd zouden zijn en anderen niet. Daar wilde ik eens kritisch naar kijken. In dezelfde tijd speelde de zaak Berrehab. Een gescheiden Marokkaanse man werd het land uitgezet. Omdat hij omgangsrecht met zijn Nederlandse dochter wilde, wilde hij hier blijven. Hij deed een beroep op zijn recht op gezinsleven. Hieraan ontleenden Nederlandse vaders in die tijd veel rechten. Maar meneer Berrehab moest door tot het Europese Hof voor de Rechten van de Mens om zijn gelijk te halen. Dergelijke spanningen tussen familie- en vreemdelingenrecht hebben mij altijd geboeid.”

Vici!

- > [Sarah van Walsum is niet de enige VU-wetenschapper die anderhalf miljoen euro voor onderzoek van onderzoeksorganisatie NWO heeft gekregen.](#)
- > [Erwin Peterman van de faculteit Exacte Wetenschappen ontvangt een beurs voor het ontwikkelen van nieuwe microscopen voor de bestudering van bepaalde eiwitten.](#)
- > [Roberta Croce komt van de Rijksuniversiteit Groningen naar de exacte faculteit om onderzoek te doen naar fotosynthese.](#)
- > [In december kregen twee onderzoekers van VUmc al een Vici-beurs: Brenda Penninx voor onderzoek naar de relatie tussen depressies en versnelde biologische veroudering, en Theo Smit voor het bestuderen van bindweefsels zoals bot, hoornvlies en huid.](#)

Reageren? Mail naar redactie@advalvas.vu.nl.

‘Spanningen tussen familie- en vreemdelingenrecht hebben mij altijd geboeid’

>Kwestie

De gevolgen van de kabinetsplannen voor studenten

deskundige

Lynn Epping, bestuurslid vakbond SRVU

Het studentenprotest op het Malieveld lijkt alweer lang geleden. Gaan jullie nog wat doen?

“Er gebeurt ineens zo ontzettend veel in de wereld als je naar Noord Afrika kijkt en zo. Daar valt een studentenprotest in Den Haag bij in het niet. Maar we willen deze week wel weer van ons laten horen, want maandag 7 februari praat de Tweede Kamer over de kabinetsplannen voor het hoger onderwijs.”

De kamer lijkt akkoord te gaan met de boete voor langstudeerders.

“Dat moeten we nog zien. Het hogere college voor langstudeerders is natuurlijk in de media heel erg naar voren geschoven omdat het kabinet Rutte daar weinig verzet tegen verwacht. Maar de plannen omvatten veel meer. Zo krijgen masterstudenten geen studiefinanciering en geen OV-kaart meer. Dat treft alle studenten. In feite krijgen studenten aan de universiteit nog maar drie jaar studiefinanciering. Dat kost bijvoorbeeld bétastudenten

met een tweejarige master duizenden euro's. Daarover zwijgt het kabinet liever.”

Ik heb de universiteitsbestuurders er ook niet tegen horen protesteren.

“Dat klopt. Die maken zich vooral druk om de drieduizend euro boete die zij per langstudeerde moeten betalen, en andere bezuinigingen op de universiteiten zelf. De voorzitter van de VSNU Sybold Noorda heeft nota bene voorgesteld de studiefinanciering te vervangen door een sociaal leenstelsel in plaats van op de universiteiten te bezuinigen.”

Gaan jullie de dreigende afschaffing van de studiefinanciering voor de masterfase meer onder de aandacht brengen?

“We willen duidelijk maken dat alle studenten dubbel gepakt worden. Veel mensen zullen zich nog eens goed achter de oren krabben voordat ze aan een master beginnen als ze duizenden euro's moeten lenen. Vergeet niet dat best veel masterstudenten nog bij hun

ouders thuis wonen. Die moeten dan zelf hun reiskosten gaan betalen. Maar ja, met alleen een bachelordiploma heb je weinig kansen op de arbeidsmarkt. Dat heeft een onderzoek van de werkgeversvereniging VNO-NCW twee jaar geleden nog duidelijk gemaakt.”

Dus jullie gaan andere eisen stellen dan de universiteitsbestuurders?

“We hebben meer eisen, want we willen ook geen bezuinigingen op de studiefinanciering. Maar ons eerste doel is de bezuinigingen op het onderwijs zelf tegenhouden. Dat willen de universiteitsbestuurders ook. Het is van de zotte dat studenten meer gaan betalen voor slechter onderwijs. De boete voor langstudeerders moet van tafel. Als je het goed bekijkt is het een hele rare maatregel. Je pakt het langstuderen daar niet mee aan, maar je straft wel alle studenten doordat er minder geld voor onderwijs overblijft.” (DdH)

Reageren? Mail naar: redactie@advalvas.vu.nl.